

Dấu chấm lửng trong câu thể hiện điều gì? Vì sao anh con trai lại lao vào uống rượu, đánh bạc?

Một ông bố lúc sắp mất cho gọi con trai đến để trời trăng. Ông cụ thều thào dặn con:

- Đừng uống trà...uống rượu con nhé!
- Đừng đánh cờ... đánh bạc con nhé !

Anh con trai vốn là người con có hiếu, luôn nghe lời bố. sau khi bố qua đời, anh đã lao vào uống rượu, đánh bạc đến nổi bán cả sản nghiệp do bố để lại.

Dấu chấm phẩy, dấu chấm lửng

GV: LÊ THỊ THÚY HẰNG

I. Dấu chấm lửng

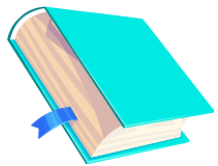
*Theo em, trong các ví dụ dưới đây, dấu
chấm lửng được dùng để làm gì?*

a/ Chúng ta có quyền tự hào vì những trang lịch sử vẻ vang thời
đại Bà Trưng, Bà Triệu, Trần Hưng Đạo, Lê Lợi, Quang Trung,...

b/ Thốt nhiên một người nhà quê, mình mẩy lấm láp,
quần áo ướt đầm, tất cả chạy xông vào thở không ra lời:
- Bầm ... quan lớn ... đê vỡ mất rồi!

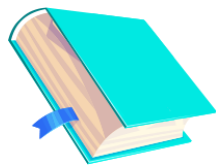
c) Cuốn tiểu thuyết được viết trên... bưu thiếp.

a/ Chúng ta có quyền tự hào vì những trang lịch sử vẻ vang thời đại Bà Trưng, Bà Triệu, Trần Hưng Đạo, Lê Lợi, Quang Trung,...

→ DCL dùng với ngụ ý liệt kê

b/ Thốt nhiên một người nhà quê, mình mẩy lấm láp, quần áo ướt đầm, tất cả chạy xông vào thở không ra lời:
- Bầm... quan lớn... đê vỡ mất rồi!

→ DCL thể hiện sự ngắt quãng trong lời nói, gợi tả sự hốt hoảng, mệt mỏi

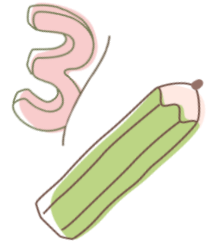
c) Cuốn tiểu thuyết được viết trên... bưu thiếp.

→ DCL giúp gián cách, tạo ra sự bất ngờ cho sự xuất hiện của thông tin có ý nghĩa mới lạ, hay hài hước, châm biếm

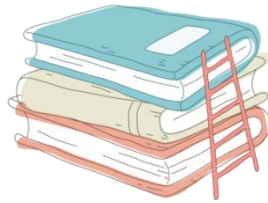
Dấu chấm lửng dùng để

Tỏ ý còn nhiều sự
vật chưa được liệt
kê hết

Thể hiện chỗ lời
nói bỏ dở hay ngập
ngừng, ngắt quãng

Làm giảm nhịp
điệu câu văn, chuẩn
bị cho 1 từ ngữ biểu thị
nội dung bất ngờ, hài
hước

**Bài tập
nhanh**

**Hãy nêu rõ tác dụng của dấu
chấm lửng trong các ví dụ sau:**

a/ Con lạy cha, lạy mẹ! Cho con xin trình cha mẹ ...

b/ Nghệ thuật sân khấu dân gian cổ truyền Việt Nam rất phong phú : chèo, tuồng, rối nước,...

c/ Trước đây, ở vùng đồng bằng Bắc Bộ, sân khấu chèo rối nước là ao làng. Ghế ngồi của khán giả là ... thảm cỏ quanh ao.

a/

Con lạy cha, lạy mẹ! Cho con xin trình cha mẹ ...

→ *Thể hiện chỗ lời nói bỏ dờ hay ngập ngừng, ngắt quãng*

b/

Nghệ thuật sân khấu dân gian cổ truyền Việt Nam rất phong phú : chèo, tuồng, rối nước,...

→ *Tỏ ý còn nhiều sự vật chưa được liệt kê hết*

c/

Trước đây, ở vùng đồng bằng Bắc Bộ, sân khấu chèo rối nước là ao làng. Ghế ngồi của khán giả là ... thảm cỏ quanh ao.

→ *Làm giảm nhịp điệu câu văn, chuẩn bị cho 1 từ ngữ biểu thị nội dung bất ngờ, hài hước*

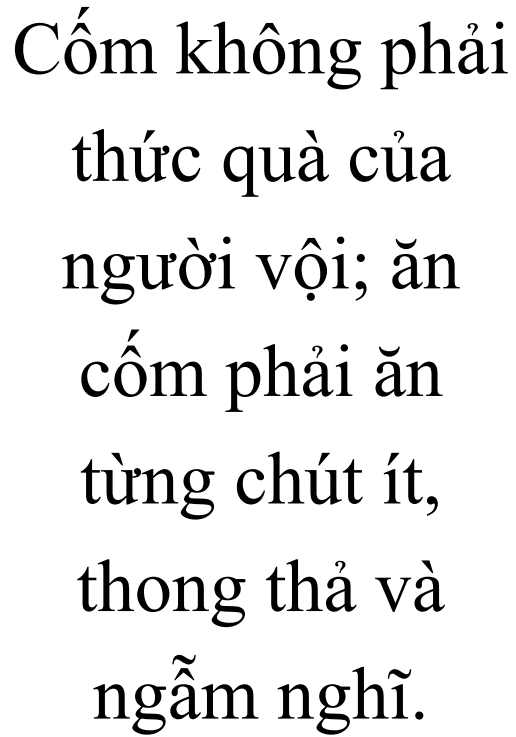
II. Dấu chấm phẩy

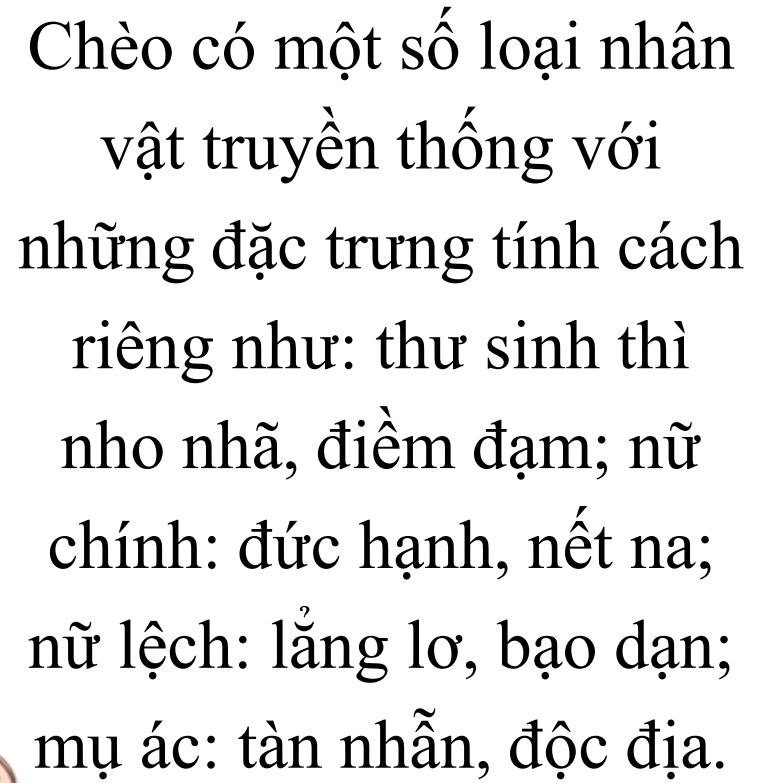

Theo em, trong các ví dụ dưới đây, dấu chấm phẩy được dùng để làm gì? Có thể thay nó bằng dấu phẩy được không? Vì sao?

Cốm không phải
thức quà của
người vội; ăn
cốm phải ăn
từng chút ít,
thong thả và
ngẫm nghĩ.

Chèo có một số loại nhân
vật truyền thống với
những đặc trưng tính cách
riêng như: thư sinh thì
nho nhã, điềm đạm; nữ
chính: đức hạnh, nét na;
nữ lịch: lẳng lơ, bạo dạn;
mụ ác: tàn nhẫn, độc địa.

Cốm không phải thức quà
của người vội; ăn cốm phải
ăn từng chút ít, thong thả và
ngẫm nghĩ.

→ *Dấu chấm phẩy có tác dụng: đánh
dấu ranh giới giữa các vế của 1 câu
ghép có cấu tạo phức tạp*

Chèo có một số loại nhân vật truyền thống với những đặc trưng tính cách riêng như: thư sinh thì nho nhã, điềm đạm; nữ chính: đức hạnh, nét na; nữ lệch: lẳng lơ, bạo dạn; mục ác: tàn nhẫn, độc địa.

→ Dấu chấm phẩy có tác dụng: đánh dấu ranh giới giữa các vế của 1 câu ghép có cấu tạo phức tạp

Dấu chấm phẩy dùng để

Đánh dấu ranh
giới giữa các vế của
một câu ghép có cấu
tạo phức tạp

Đánh dấu ranh giới
giữa các bộ phận trong
một phép liệt kê
phức tạp

Hãy nêu rõ tác dụng của dấu chấm phẩy trong các ví dụ sau:

a/ Có kẻ nói từ khi các thi sĩ ca tụng cảnh núi non, hoa cỏ, núi non, hoa cỏ trông mới đẹp; từ khi có người lấy tiếng chim kêu, tiếng suối chảy làm đề ngâm vịnh, tiếng chim, tiếng suối nghe mới hay.

b/ Chèo có một số loại nhân vật truyền thống với những đặc trưng tính cách riêng như : thư sinh thì nho nhã, điềm đạm ; nữ chính : đức hạnh, nét na ; nữ lệch : lẳng lơ, bạo dạn ; mục ác : tàn nhẫn, độc địa

a/

Có kẻ nói từ khi các thi sĩ ca tụng cảnh núi non, hoa cỏ, núi non, hoa cỏ trông mới đẹp; từ khi có người lấy tiếng chim kêu, tiếng suối chảy làm đề ngâm vịnh, tiếng chim, tiếng suối nghe mới hay.

→ Dùng ngăn cách 2 tập hợp từ có quan hệ song song và đều làm phụ ngữ cho động từ nói

b/

Chèo có một số loại nhân vật truyền thống với những đặc trưng tính cách riêng như: thư sinh thì nho nhã, điềm đạm; nữ chính: đức hạnh, nét na; nữ lệch: lẳng lơ, bạo dạn; mục ác: tàn nhẫn, độc địa

→ Đánh dấu ranh giới giữa các bộ phận trong một phép liệt kê phức tạp

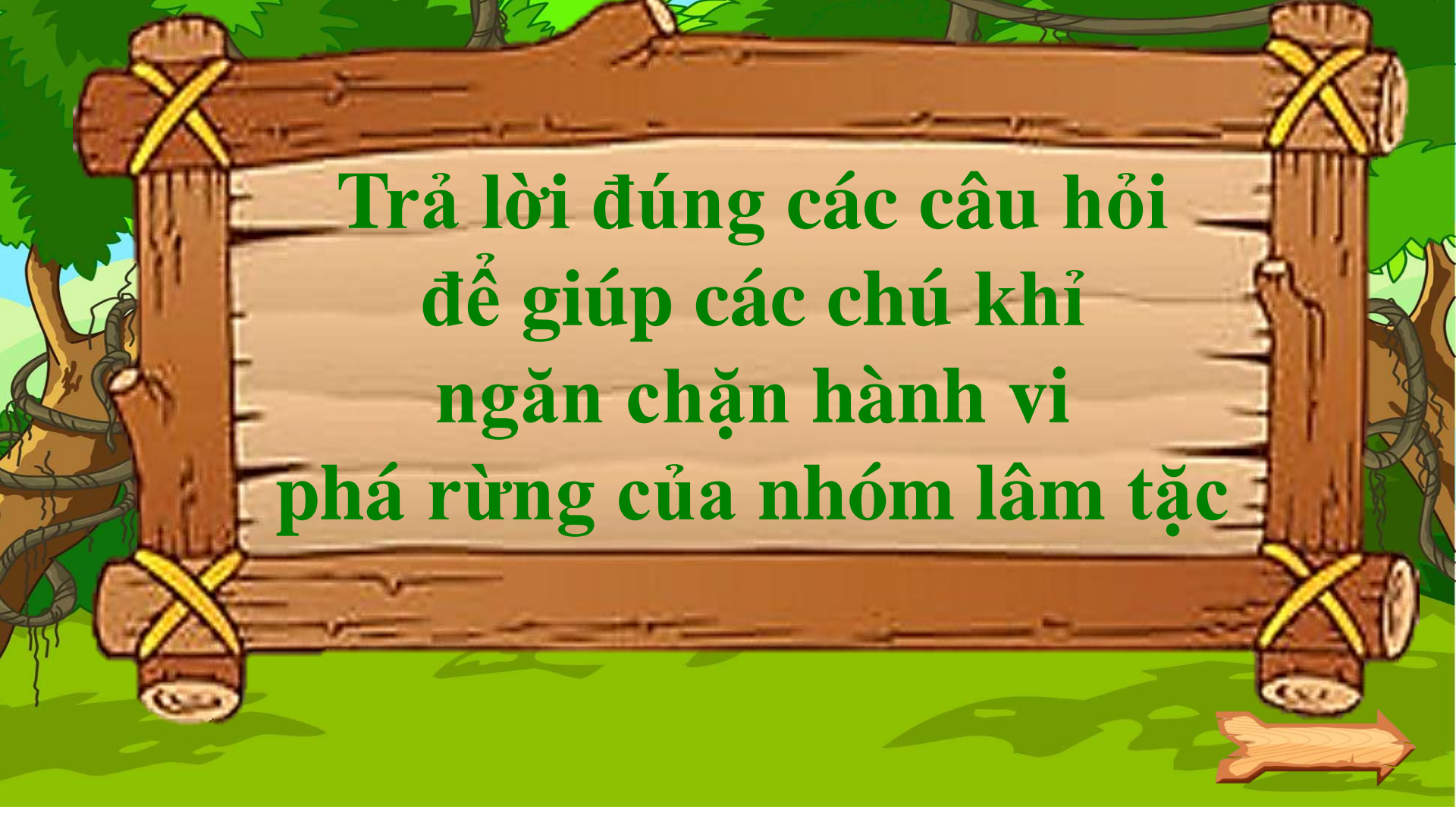
III. Luyện tập

BẢO VỆ
RỪNG XANH

PLAY

A wooden signpost made of logs, with yellow straps at the corners, stands in a lush green forest. The signpost has a central rectangular panel with text. In the bottom right corner of the image, there is a wooden arrow pointing to the right.

**Trả lời đúng các câu hỏi
để giúp các chú khỉ
ngăn chặn hành vi
phá rừng của nhóm lâm tặc**

1

POW

2

POW

3

POW

4

POW

5

POW

Dấu chấm lửng trong câu sau có tác dụng gì:

- *Lính đâu? Sao bay dám để cho nó chạy xông xộc vào đây như vậy? Không còn phép tắc gì nữa à?*
- *Dạ, bẩm...*
- *Đuổi cổ nó ra!*

Dùng để biểu thị lời nói bị
ngắc ngứ, đứt quãng do sợ
hãi, lúng túng

**Dấu chấm lửng trong câu sau có
tác dụng gì:**

*“Ô hay, có điều gì bố con trong
nhà bào nhau chứ sao lại...”*

Biểu thị câu nói bị bỏ dở

**Dấu chấm lửng trong câu sau có
tác dụng gì: “Cơm, áo, vợ, con,
gia đình... bó buộc y.”**

**Biểu thị sự liệt kê
chưa đầy đủ.**

Dấu chấm phẩy trong câu sau có tác dụng gì:
“Dưới ánh trăng này, dòng thác nước sẽ đổ xuống làm chạy máy phát điện; ở giữa biển rộng, cò đỏ sao vàng phấp phới bay trên những con tàu lớn.”

Dùng ngăn cách các vế trong câu ghép đẳng lập

Dấu chấm phẩy trong câu sau có tác dụng gì: “Con sông Thái Bình quanh năm vỗ sóng òm ọp vào sườn bãi và ngày ngày vẫn mang phù sa bồi cho bãi thêm rộng; nhưng mỗi năm vào mùa nước, cũng con sông Thái Bình mang nước lũ về làm ngập hết cả bãi Soi.”

Đùng ngăn cách hai tập hợp từ có quan hệ song song và đều làm phụ ngữ cho động từ nói

Hướng dẫn tự học

Hoàn thiện bài
3 (sgk-tr123)
vào vở

Soạn bài: “Văn
bản đề nghị”

Tạm biệt
các em!